

Potrošački krediti: zašto su potrebna ažurirana pravila EU-a

Zastupnici su usvojili nova pravila za zaštitu potrošača od duga na kreditnim karticama i prekoračenja na računu.

Parlament je u rujnu 2023. [odobrio nova pravila o potrošačkim kreditima](#), nakon dogovora postignutog s [Vijećem](#) u prosincu 2022.

Potrošački krediti su krediti za kupnju robe i usluga široke potrošnje. Često se upotrebljavaju za plaćanje automobila, kućanskih proizvoda i aparata te putovanja.

Postojeća pravila EU-a

Postojećim pravilima EU-a, tj. Direktivom o potrošačkim kreditima, nastoji se zaštititi Europljane i istodobno poticati tržište potrošačkih kredita EU-a. Pravilima su obuhvaćeni potrošački krediti u

rasponu od 200 do 75 tisuća eura i od vjerovnika se zahtijeva da dostave informacije kako bi dužnici mogli usporediti ponude i donositi informirane odluke. Potrošači imaju 14 dana za povlačenje iz ugovora o kreditu i mogu ga prijevremeno otplatiti, čime se smanjuju troškovi.

Pravila su donesena 2008. i bilo ih je potrebno ažurirati kako bi bila u skladu s trenutačnom situacijom.

Zašto su potrebne promjene

Teška ekonomska situacija znači da više ljudi traži kredite, a s [digitalizacijom](#) su na tržište stigli novi akteri i proizvodi, uključujući nebankarske usluge kao što su aplikacije za grupno financiranje.

To znači da je, primjerice, praktičnije i uobičajeno podizati male kredite putem interneta, no oni se mogu pokazati skupima i neprikladnima. To također znači da je potrebno razmotriti nove načine digitalnog objavljivanja informacija i procjene kreditne sposobnosti potrošača pomoću sustava umjetne inteligencije i netradicionalnih podataka.

Postojeća pravila ne štite dovoljno potrošače koji su izloženi visokom riziku od prezaduženosti. Osim toga, pravila nisu usklađena diljem EU-a.

Nova pravila o potrošačkim kreditima

Nova pravila zahtijevaju da vjerovnici osiguraju standardne informacije potrošačima na transparentniji način i omoguće im jednostavan pristup svim relevantnim informacijama na bilo kojem uređaju, uključujući mobilni telefon.

Zastupnici u Europskom parlamentu naglasili su da se reklamiranjem kredita ne bi trebalo poticati prezadužene potrošače na uzimanje novih kredita i trebalo bi sadržavati istaknutu poruku da pozajmljivanje novca košta.

Kako bi se utvrdilo odgovara li kredit potrebama i prihodima neke osobe prije nego što mu se on odobri, zastupnici u Europskom parlamentu žele da se od potencijalnog zajmoprimca zatraže informacije o njegovim trenutnim obvezama i životnim troškovima, ali smatraju da se informacije dobivene putem društvenih mreža i zdravstvenih sustava ne bi trebale uzimati u obzir.

Novim se pravilima zahtijeva:

- Pravilna procjena kreditne sposobnosti potrošača
 - Gornja granica troškova
 - 14 dana za bezuvjetnu mogućnost odustajanja od ugovora
 - Pravo na prijevremenu otplatu
 - Oglasi moraju jasno upozoriti da posuđivanje novca košta
-

Nova pravila obuhvaćaju ugovore o kreditu u iznosu do 100 tisuća eura, pri čemu bi svaka zemlja trebala odlučiti o gornjoj granici na temelju lokalnih uvjeta. Zastupnici žele regulirati prekoračenja po računu i prekoračenja kredita, koja su sve češća, no države trebaju odlučiti hoće li primijeniti pravila o potrošačkim kreditima na neke kredite, kao što su mali krediti do 200 eura, beskamatni krediti i zajmovi koje treba otplatiti u roku od tri mjeseca i uz manje troškove.

Vijeće mora odobriti nova pravila prije njihovog stupanja na snagu.

Za više informacija:

[Vaša Europa: Saznajte kako vas Direktiva o potrošačkim kreditima štiti](#)

[Europska komisija: Potrošački krediti](#)

[EPRS: Direktiva o potrošačkim kreditima \(listopad 2021.\)](#)

[Izvjestiteljica: Kateřina Konečná \(Ljevica, Češka\)](#)

[EPRS: Direktiva o potrošačkim kreditima \(travanj 2023.\)](#)

[Zakonodavni postupak: revizija Direktive o potrošačkim kreditima](#)

[EPRS: Potrošački krediti \(rujan 2023.\)](#)